

Na podlagi določil 21. in 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10 in 40/12 - ZUJF), 6. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 - ZZLPPO, 127/06 - ZJZP, 38/10 - ZUKN in 57/11 - ORZGJS40) in 15. člena Statuta Občine Trnovska vas (Uradni vestnik Občine Trnovska vas, št. 5/07) je Občinski svet Občine Trnovska vas na svoji ____ seji dne _____ sprejel

ODLOK

o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Trnovska vas

1 Splošne določbe

1. člen

(uporaba izrazov)

V Odloku o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Trnovska vas (v nadaljevanju: Odlok) uporabljeni izrazi v slovnični obliki za moški spol se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

2. člen

(vsebina odloka)

Ta Odlok ureja lokalne gospodarske javne službe v Občini Trnovska vas (v nadaljevanju: občina), način njihovega izvajanja, strokovno-tehnične, organizacijske in razvojne naloge, varstvo uporabnikov, financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb in druga vprašanja v zvezi z izvajanjem lokalnih gospodarskih javnih služb v občini.

3. člen

(lokalne gospodarske javne službe)

Kot lokalne gospodarske javne službe se opravljajo dejavnosti, ki so z zakonom določene kot obvezne lokalne gospodarske javne službe in dejavnosti, ki so kot izbirne lokalne gospodarske javne službe določene s tem odlokom.

2 Način opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb

4. člen

(način opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb)

(1) Lokalne gospodarske javne službe se opravljajo na podlagi predpisanih tehničnih, oskrbovalnih, stroškovnih, organizacijskih in drugih standardov ter normativov, ki jih predpišejo vlada in pristojna ministrstva.

(2) Občina s posamičnimi odloki podrobneje uredi način opravljanja posamezne ali več lokalnih gospodarskih javnih služb oziroma podrobneje določi:

- organizacijsko in prostorsko zasnovo njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije),
- vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,

- vire financiranja gospodarskih javnih služb in načinov njihovega oblikovanja,
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje lokalne gospodarske javne službe, ki so v lasti občine ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa,
- druge elemente pomembne za opravljanje in razvoj lokalne gospodarske javne službe.

2.1 Lokalne gospodarske javne službe

5. člen

(obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe)

- (1) Lokalne gospodarske javne službe so obvezne in izbirne.
- (2) Obvezne lokalne gospodarske javne službe so določene z zakonom in s tem odlokom.
- (3) Izbirne lokalne gospodarske javne službe so določene s tem odlokom.

6. člen

(obvezne lokalne gospodarske javne službe)

- (1) Na območju občine se kot obvezne lokalne gospodarske javne službe opravljajo naslednje dejavnosti:
  1. oskrba s pitno vodo,
  2. odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
  3. zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov,
  4. obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov,
  5. odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov,
  6. urejanje, čiščenje in vzdrževanje javnih površin,
  7. vzdrževanje občinskih javnih cest in
  8. pomoč, oskrba in namestitvev zapuščenih živali v zavetišču.
- (2) Kot obvezne lokalne gospodarske javne službe se opravljajo tudi dejavnosti, ki niso določene v prejšnjem odstavku, če tako določa zakon.

7. člen

(izbirne lokalne gospodarske javne službe)

- (1) Na območju občine se kot izbirna lokalna gospodarska javna služba opravlja naslednja dejavnost:
  1. pokopališka in pogrebna dejavnost ter urejanje pokopališč,
  2. upravljanje z občinskimi stanovanji, poslovnimi prostori in objekti v občinski lasti,
  4. pogrebne storitve,
  5. vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav na, ob, ali nad vozišči državnih cest, ki so namenjene urejanju prometne ureditve oziroma varnemu prometu skozi naselja,
  6. varstvo pred požarom,
  7. dobava, postavitvev, vzdrževanje in izvajanje javne razsvetljave,
  8. izvajanje oglaševanja in plakatiranja,
  9. urejanje in vzdrževanje spominskih obeležij.

8. člen

(območje opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb)

Lokalne gospodarske javne službe iz 6. in 7. člena tega odloka se opravljajo na celotnem območju občine, če s tem odlokom ali odlokom iz 4. člena tega odloka za posamezno lokalno gospodarsko javno službo ni drugače določeno.

9. člen

(javne dobrine)

(1) Javne dobrine, ki se zagotavljajo z lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, so pod enakimi pogoji določenimi z zakonom ali odlokom občine dostopne vsakomur.

(2) Uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, je za uporabnike obvezna, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače.

(3) Uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi lokalnimi gospodarskimi javnimi službami, za uporabnike ni obvezna, če zakon ali odlok občine za posamezne primere ne določa drugače.

2.2 Oblike zagotavljanja javnih služb

10. člen

(oblike zagotavljanja javnih služb)

Občina zagotavlja lokalne gospodarske javne službe skladno s 3. členom tega odloka v naslednjih oblikah:

- v režijskem obratu,
- v javnem gospodarskem zavodu,
- v javnem podjetju,
- z dajanjem koncesij.

2.2.1 Režijski obrat

11. člen

(režijski obrat)

(1) Režijski obrat se ustanovi za izvajanje lokalne gospodarske javne službe, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo.

(2) Režijski obrat se organizira kot notranja organizacijska enota občinske uprave.

(3) Organizacijo in delovno področje režijskega obrata se določi v okviru organizacije in delovnega področja občinske uprave na predlog župana.

(4) Režijski obrat ni pravna oseba.

2.2.2 Javni gospodarski zavod

12. člen

(javni gospodarski zavod)

(1) Javni gospodarski zavod se ustanovi kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj.

(2) Ustanovitev javnega gospodarskega zavoda, razmerja v javnem gospodarskem zavodu in njegovo delovanje ter druge zadeve v zvezi z javnim gospodarskim zavodom se opredelijo s posebnim odlokom.

(3) Ustanoviteljske pravice v javnem gospodarskem zavodu izvršuje občinski svet. V primeru, da so poleg Občine Trnovska vas, ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda tudi druge občine, se lahko izvajajo ustanoviteljske pravice preko posebnega skupnega organa za izvajanje ustanoviteljskih pravic, ki ga v skladu z določili zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ustanovijo ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda.

(4) V soglasju z ustanoviteljem lahko javni gospodarski zavod pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za druge občine, ki niso ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda.

2.2.3 Javno podjetje

13. člen

(javno podjetje)

(1) Javno podjetje se ustanovi za opravljanje ene ali več lokalnih gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot lokalna gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno.

(2) Ustanovitev javnega podjetja, razmerja v javnem podjetju in njegovo delovanje ter druge zadeve v zvezi z javnim podjetjem se opredelijo s posebnim odlokom.

(3) Ustanoviteljske pravice v javnem podjetju izvršuje občinski svet. V primeru, da so poleg Občine Trnovska vas, ustanoviteljice javnega podjetja tudi druge občine, se lahko izvajajo ustanoviteljske pravice preko posebnega skupnega organa za izvajanje ustanoviteljskih pravic, ki ga v skladu z določili zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ustanovijo ustanoviteljice javnega podjetja.

(4) V soglasju z ustanoviteljem lahko javno podjetje pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za druge občine, ki niso ustanoviteljice javnega podjetja.

(5) Javno podjetje mora izdelati program za obvladovanje kakovosti poslovanja, ki ga sprejme občina.

2.2.4 Koncesija

14. člen

(koncesija)

(1) Za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe lahko občina podeli koncesijo pravni ali fizični osebi, ki je registrirana za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesije in izpolnjuje pogoje za opravljanje lokalne gospodarske javne službe, ki je predmet koncesije.

(2) Koncesija za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe se podeli na podlagi koncesijskega akta, ki ga sprejme občinski svet.

(3) Občina lahko podeli koncesijo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe za celotno območje občine ali za del območja občine.

(4) Za pridobivanje koncesionarjev, koncesijsko pogodbo, prenehanje koncesijskega razmerja, prenos koncesije, obvezno koncesijo, višjo silo, odgovornost koncesionarja za ravnanja

zaposlenih in odgovornost koncedenta za ravnanje koncesionarja in ostala vprašanja v tej zvezi se uporabljajo določila zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

15. člen

(javni razpis in neposredna podelitev)

(1) Koncesija se podeli na podlagi javnega razpisa, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, ali neposredno javnemu podjetju oziroma gospodarski družbi v 100% javni lasti.

(2) Javni razpis vsebuje najmanj naslednje elemente:

- predmet koncesije,
- območje, za katero se podeljuje koncesija,
- pogoje za koncesijo,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- pričetek in trajanje koncesije,
- merila za izbiro koncesionarja,
- druge elemente določene s predpisi in koncesijskim aktom.

(3) Rok za prijavo na javni razpis ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni.

16. člen

(izbira koncesionarja)

(1) O izbiri koncesionarja odloči direktor občinske uprave z upravno odločbo.

(2) O pritožbi zoper odločbo direktorja občinske uprave odloča župan.

(3) Koncesijsko pogodbo z izbranim koncesionarjem sklene v imenu občine župan.

3 Strokovno tehnične, organizacijske in razvojne naloge

17. člen

(strokovno tehnične, organizacijske in razvojne naloge)

(1) Strokovno tehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju lokalnih gospodarskih javnih služb v občini opravlja občinska uprava.

(2) Občinska uprava opravlja s področja lokalnih gospodarskih javnih služb zlasti naloge, ki se nanašajo na:

- razvoj, načrtovanje in pospeševanje lokalnih gospodarskih javnih služb,
- investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje lokalnih gospodarskih javnih služb,
- informacijske baze za potrebe občinskih gospodarskih javnih služb,
- postopke ustanavljanja in organiziranja javnih podjetij, javnih gospodarskih zavodov in režijskih obratov,
- postopke podeljevanja koncesij in izbire koncesionarjev,
- strokovni nadzor nad izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb,
- strokovne, tehnične in organizacijske naloge v zvezi z javnimi razpisi za izbiro izvajalcev za koncesionirane lokalne gospodarske javne službe,
- strokovne, tehnične in organizacijske naloge v zvezi s financiranjem lokalnih gospodarskih javnih služb,

- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor in okolje, če ti zadevajo infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb,

- dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb.

(3) Naloge iz prve, druge ali tretje alineje prejšnjega odstavka se lahko poveri za to usposobljeni organizaciji ali podjetju.

4 Varstvo uporabnikov javnih dobrin

18. člen

(varstvo uporabnikov javnih dobrin)

(1) Za varstvo uporabnikov javnih dobrin skrbi Komisija za varstvo uporabnikov javnih dobrin Občine Trnovska vas, ki jo ustanovi občinski svet s posebnim aktom, v katerem določi sestavo, delovno področje ter podrobnejše pristojnosti in pravice telesa ter določi tudi organ, ki zanj opravlja administrativno strokovna opravila.

19. člen

(Komisija za varstvo uporabnikov javnih dobrin)

Komisija za varstvo uporabnikov javnih dobrin iz naslova varstva uporabnikov po tem odloku:

- zastopa in usklajuje interese občanov in predlaga skupne predloge občinskemu svetu občine in županu občine,
- zastopa interese občanov v zvezi z načrtovanjem, funkcioniranjem in financiranjem javnih služb in s tem povezanih objektov in naprav v razmerju do občine.

20. člen

(dolžnost sklenitve pogodbe)

V primeru kršitve dolžnosti sklenjene pogodbe s strani izvajalca lokalne gospodarske javne službe, lahko uporabnik od upravnega organa občine zahteva izdajo odločbe, s katero naj ta odloči o njegovi pravici, za katero meni, da je kršena, in naloži izvajalcu ustrezno ravnanje.

21. člen

(pripombe in predlogi Komisije za varstvo pravic uporabnikov javnih dobrin)

(1) Občinski svet je dolžan obravnavati pripombe in predloge Komisije za varstvo pravic uporabnikov javnih dobrin iz naslova varstva uporabnikov po tem odloku.

(2) Občinski svet je dolžan obvestiti Komisijo za varstvo pravic uporabnikov javnih dobrin o svojih stališčih in ukrepih v roku 90 dni od dneva, ko je prejel njegovo pripombo ali predlog.

5 Financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb

22. člen

(financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb)

Lokalne gospodarske javne službe se financirajo:

- z izvajanjem storitev po cenah javnih dobrin,
- iz proračunskih sredstev,
- iz drugih virov določenih z zakonom ali odlokom občine.

23. člen

(cena proizvoda ali storitve)

- (1) Za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, plačujejo uporabniki ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila.
- (2) Cene se oblikujejo ali določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akt ali odlok občine v skladu z zakonom.
- (3) Cene se lahko določijo diferencirano po kategoriji uporabnikov in količini porabljenih in nujenih javnih dobrin.
- (4) Cene se lahko subvencionirajo. Z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, se določita tudi višina in vir subvencij. Subvencije so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih in nujenih javnih dobrin.

24. člen

(proračunsko financiranje)

Iz sredstev proračuna se financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva.

6 Prehodne in končne določbe

25. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o gospodarskih javnih službah na območju Občine Trnovska vas (Uradni vestnik Tednika, št. 1/99).

26. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Trnovska vas.

Številka:

Datum:

Alojz BENKO

župan Občine Trnovska vas

Obrazložitev

Pravna podlaga za sprejem odloka je določilo 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10 in 40/12 - ZUJF; v nadaljevanju ZLS), ki v prvem odstavku določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V skladu z določilom pete alineje drugega odstavka navedenega 21. člena ZLS občina za

zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe. Kot je določeno z 61. členom ZLS občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). Opravljanje lokalnih javnih služb pa občina zagotavlja: • neposredno v okviru občinske uprave; • z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij; • z dajanjem koncesij; • z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava (na tem mestu moramo opomniti na vsebinsko neusklajenost navedenega določila ZLS in veljavnega Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 - ZZLPPO, 127/06 - ZJZP, 38/10 - ZUKN in 57/11 - ORZGJS40; v nadaljevanju ZGJS), ki v 6. členu določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah: • v režijskem obratu; • v javnem gospodarskem zavodu; • v javnem podjetju; • z dajanjem koncesij.

Besedilo 1. člena je oblikovano na podlagi določil veljavnega Zakona o enakih možnostih žensk in moških in Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja, ki zahtevajo dosledno uporabo izrazov, ki se nanašajo na osebe v ženski in moški jezikovni spolni obliki.

Besedilo 2. člena je oblikovano na podlagi določil:

- drugega odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da način opravljanja lokalne gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno zaokroženih oskrbovalnih sistemov;
- 11. člena ZGJS, ki določa, da strokovno tehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb opravljajo organi lokalnih skupnosti;
- III. poglavje ZGJS (14., 15. in 16. člen), ki ureja varstvo uporabnikov javnih dobrin;
- VI. poglavje ZGJS (od 59. do 65. člena), ki ureja financiranje gospodarskih javnih služb.

Besedilo 3. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 61. člena ZLS, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). V skladu z določilom prvega odstavka 3. člena ZGJS so gospodarske javne službe lahko obvezne ali izbirne. Obvezna gospodarska javna služba pa se določi z zakonom.

Besedilo prvega odstavka 4. člena je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da se tehnični, oskrbovalni, organizacijski in drugi standardi ter normativi za opravljanje gospodarskih javnih služb urejajo s predpisi pristojnih ministrov.

Besedilo drugega odstavka 4. člena je oblikovano na podlagi določila 7. člena ZGJS, ki določa, da se z odlokom lokalne skupnosti, za posamezno gospodarsko javno službo določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev (v režijskem obratu, javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, na podlagi koncesije ali javnih kapitalskih vložkov);
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev;
- pogoji za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin;
- pravice in obveznosti uporabnikov;
- viri financiranja gospodarskih javnih služb in način njihovega oblikovanja;

- vrsta in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina republike ali lokalne skupnosti ter del javne lastnine, ki je javno dobro in varstvo, ki ga uživa;
- drugi elementi pomembni za opravljanje in razvoj gospodarske javne službe.

Besedilo prvega odstavka 5. člena je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da so gospodarske javne službe lahko obvezne ali izbirne.

Besedilo drugega odstavka 5. člena je oblikovano v skladu z določilom prvega odstavka 3. Člena ZGJS, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom.

Z besedilom tretjega odstavka 5. člena je določeno, da so izbirne lokalne gospodarske javne službe določene z odlokom. Na tem mestu je potrebno opomniti, da v teoriji in praksi, glede na možnost odločitve lokalne skupnosti o tem, katere dejavnosti bodo podrejene posebnemu javnopravnemu režimu javne službe, ločimo dvojje vrst izbirnih gospodarskih javnih služb, in sicer izbirne javne službe, ki jih kot takšne določi zakonodajalec z zakonom; v tem primeru se lokalna skupnost, kadar gre za lokalne gospodarske javne službe, odloči, ali bo izbirno javno službo izvajala ali ne, in izbirne javne službe, ki jih določi vlada ali posamezna lokalna skupnost. V zvezi s to opredelitvijo se zastavlja vprašanje ali je, glede na zakonsko dikcijo (2. in 3. člen ZGJS), lahko (npr. s strani občine - z odlokom) določena kot izbirna gospodarska javna služba dejavnost, ki ni bila še pred tem z zakonom (kot to zahteva določilo 2. člena ZGJS) določena kot izbirna gospodarska javna služba. Iz dikcije 1. odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom, bi lahko sklepali tudi drugače - občina (ali država) bi lahko določila kot izbirno gospodarsko javno službo tudi dejavnost, ki pred tem še ni bila z zakonom določena kot izbirna gospodarska javna služba, seveda ob upoštevanju kriterijev iz 1. člena ZGJS, ki določa, da je gospodarska javna služba dejavnost, s katero se zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjanje v javnem interesu zagotavlja RS oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Na takšno razlago bi bilo mogoče sklepati tudi iz dikcije 61. člena ZLS, ki določa, da občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom. Ob tem pa je potrebno upoštevati še določilo 5. člena ZGJS, ki določa, da je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami, načeloma obvezna; uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi gospodarskimi javnimi službami, pa načeloma neobvezna (razen, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis oziroma odlok občine za posamezne primere ne določa drugače). Glede na opisano nejasnost ZGJS (neusklajenost med določilom 2. in 3. člena) je, ob teleološki razlagi zakonskih določil potrebno izhajati iz ugotovitve, da pomeni določitev določenih dejavnosti za gospodarske javne službe in posledično vzpostavitev posebnega, javnopravnega režima teh dejavnosti tako velik poseg v ustavno načelo gospodarske pobude (74. člen Ustave RS), da lahko samo zakon 'izvzame' določeno (gospodarsko) dejavnost iz sfere zasebnega in ko z vzpostavitvijo posebnega pravnega režima javne službe 'prenese' v sfero javnega kot izbirno gospodarsko javno službo. Tako razlago pa dopušča tudi navedeni 61. člen ZLS, pri čemer določba tega člena, ki določa, da 'občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi', ne pomeni, da občina z odlokom vzpostavi režim gospodarske javne službe nad določeno dejavnostjo, temveč, da lahko z odlokom določi, da se bodo na njenem območju opravljale tudi določene gospodarske javne službe, ki jih je zakon določil kot 'izbirne' lokalne gospodarske javne službe. Občina mora torej zagotoviti opravljanje tistih javnih služb, ki so z

zakonom določene kot obvezne gospodarske javne službe, medtem ko se glede izbirnih javnih služb (določenih z zakonom) prosto odloča.

Ob tem pa je potrebno opozoriti, da bi nasprotna razlaga (da torej občina lahko določi kot gospodarsko javno službo katerokoli tržno dejavnost, ki izpolnjuje kriterije 1. člena ZGJS lahko pripeljala do situacije, v kateri bi v nekaterih občinah določene dejavnosti bile javne službe, v drugih pa bi se iste dejavnosti opravljale kot tržne dejavnosti. Takšna situacija bi pa bila nedopustna tudi z vidika ustavnega načela enakosti pred zakonom (14. člen Ustave RS); določbe 15. člena ustave RS, ki določa, da je mogoče samo z zakonom predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine ter tudi s stališča pravne varnosti državljanov (oziroma občanov).

Besedilo prvega odstavka 6. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da se obvezna gospodarska javna služba določi z zakonom. Z veljavno zakonodajo so kot obvezne lokalne gospodarske javne službe določene naslednje dejavnosti:

- na podlagi določila 149. člena veljavnega Zakona o varstvu okolja /ZVO-1/:

- oskrba s pitno vodo;
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode;
- zbiranje komunalnih odpadkov;
- prevoz komunalnih odpadkov;
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov;
- urejanje in čiščenje javnih površin;

- na podlagi določila 16. člena veljavnega Zakona o cestah /ZCest-1/:

- redno vzdrževanje javnih cest, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah;

- na podlagi določila 27. člena veljavnega Zakona o zaščiti živali /ZZŽiv/:

- pomoč, oskrba in namestitve zapuščenih živali v zavetišču.

Z besedilom drugega odstavka 6. člena je določeno, da se kot obvezne lokalne gospodarske javne službe opravljajo tudi dejavnosti, ki niso določene v prejšnjem odstavku, če tako določa zakon.

Besedilo 7. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 3. člena ZGJS, ki določa, da gospodarske javne službe lahko izbirne.

Besedilo 8. člena je oblikovano na podlagi določila prve alineje 7. člena ZGJS, ki določa, da se z odlokom občine, s katerim se predpiše način opravljanja lokalne gospodarske javne službe, za posamezno gospodarsko javno službo določi prostorska zasnova opravljanja gospodarske javne službe. V skladu z navedenim je z besedilom določeno, da se obvezne in izbirne lokalne gospodarske javne službe opravljajo na celotnem območju občine, če ni s tem odlokom ali odlokom o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe za posamezno lokalno gospodarsko javno službo drugače določeno.

Besedilo prvega odstavka 9. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 5. člena ZGJS, ki določa, da so javne dobrine pod enakimi z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti določenimi pogoji dostopne vsakomur.

Besedilo drugega odstavka 9. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 5. člena ZGJS, ki določa, da je uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z obveznimi gospodarskimi javnimi službami obvezna, če zakon ali na njegovi podlagi izdan predpis za posamezne primere ne določa drugače.

Besedilo tretjega odstavka 9. člena je oblikovano na podlagi določila tretjega odstavka 5. člena ZGJS, ki določa, da uporaba javnih dobrin, ki se zagotavljajo z izbirnimi gospodarskimi javnimi službami ni obvezna, če zakon ali odlok lokalne skupnosti za posamezne primere ne določa drugače.

Besedilo 10. člena je oblikovano na podlagi določila 6. člena ZGJS, ki v prvem odstavku določa, da lokalna skupnost (občina) zagotavlja gospodarske javne službe v naslednjih oblikah:

- v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanovitvi javno podjetje ali podeliti koncesijo;
- v javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj;
- v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati kot profitno,
- z dajanjem koncesij.

Besedilo prvega odstavka 11. člena je oblikovano na podlagi določila prve alineje prvega odstavka 6. člena ZGJS, ki določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v režijskem obratu, kadar bi bilo zaradi majhnega obsega ali značilnosti službe neekonomično ali neracionalno ustanoviti javno podjetje ali podeliti koncesijo.

Besedili drugega in tretjega odstavka 11. člena sta oblikovani na podlagi določila prvega odstavka 17. člena ZGJS, ki določa, da se režijski obrat organizira kot nesamostojen ali samostojen režijski obrat po predpisih, ki urejajo upravo lokalne skupnosti.

Besedilo četrtega odstavka 11. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 17. člena ZGJS, ki določa, da režijski obrat ni pravna oseba.

(2) Ustanovitev javnega gospodarskega zavoda, razmerja v javnem gospodarskem zavodu in njegovo delovanje ter druge zadeve v zvezi z javnim gospodarskim zavodom se opredelijo s posebnim odlokom.

(3) Ustanoviteljske pravice v javnem gospodarskem zavodu izvršuje občinski svet. V primeru, da so poleg Občine Trnovska vas, ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda tudi druge občine, se lahko izvajajo ustanoviteljske pravice preko posebnega skupnega organa za izvajanje ustanoviteljskih pravic, ki ga v skladu z določili zakona, ki ureja lokalno samoupravo, ustanovijo ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda.

(4) V soglasju z ustanoviteljem lahko javni gospodarski zavod pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za druge občine, ki niso ustanoviteljice javnega gospodarskega zavoda.

Besedilo prvega odstavka 12. člena je oblikovano na podlagi določila druge alineje prvega odstavka 6. člena ZGJS, ki določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v

javnem gospodarskem zavodu, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb, ki jih zaradi njihove narave ni mogoče opravljati kot profitne oziroma če to ni njihov cilj.

Besedilo drugega, tretjega in četrtega odstavka 12. člena je oblikovano na podlagi določil 18. do 24. člena ZGJS ter na podlagi določila tretjega in četrtega odstavka 61. člena ZLS, ki določa, da lahko dvoje ali več občin zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod.

Besedilo prvega odstavka 13. člena je oblikovano na podlagi določila tretje alineje prvega odstavka 6. člena ZGJS, ki določa, da lokalna skupnost zagotavlja gospodarske javne službe v javnem podjetju, kadar gre za opravljanje ene ali več gospodarskih javnih služb večjega obsega ali kadar to narekuje narava monopolne dejavnosti, ki je določena kot gospodarska javna služba, gre pa za dejavnost, ki jo je mogoče opravljati profitno.

Besedilo drugega odstavka 13. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 61. člena ZLS, ki določa, da lahko občina zagotavlja opravljanje lokalnih javnih služb z ustanavljanjem javnih podjetij.

Besedilo tretjega odstavka 13. člena je oblikovano na podlagi določila tretjega in četrtega odstavka 61. člena ZLS, ki določa, da lahko dvoje ali več občin zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javno podjetje. Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja, ki ga ustanovi več občin ustanoviteljic ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženih občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

Z določilom četrtega odstavka 13. člena je javnemu podjetju dana možnost, da lahko v soglasju z ustanoviteljem pogodbeno izvaja gospodarske javne službe ali druge dejavnosti tudi za občine, ki niso ustanoviteljice javnega podjetja.

Besedilo prvega odstavka 14. člena je oblikovano na podlagi določila 30. člena ZGJS, ki določa, da je koncesionar lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe.

Z besedilom drugega odstavka 14. člena je določeno, da se koncesija za opravljanje posamezne lokalne gospodarske javne službe podeli na podlagi koncesijskega akta. V skladu z določilom 32. člena ZGJS se s koncesijskim aktom določi predmet in pogoje opravljanja gospodarske javne službe za posamezno koncesijo.

Koncesijski akt je odlok lokalne skupnosti (občine). Kot je določeno s tretjim odstavkom 32. člena ZGJS se s koncesijskim aktom lahko da koncesionarju javno pooblastilo, če tako določa zakon. Koncesijski akt pa vsebuje:

- dejavnosti ali zadeve, ki so predmet gospodarske javne službe,
- območje izvajanja gospodarske javne službe, uporabnike ter razmerja do uporabnikov,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- morebitna javna pooblastila koncesionarju,
- splošne pogoje za izvajanje gospodarske javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo,
- vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja,

- začetek in čas trajanja koncesije,
- vire financiranja gospodarske javne službe,
- način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje gospodarske javne službe oziroma varščine,
- nadzor nad izvajanjem gospodarske javne službe,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- organ, ki opravi izbor koncesionarja,
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe,
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje gospodarske javne službe (33. člen ZGJS).

Z besedilom tretjega odstavka 14. člena je določena prostorska zasnova opravljanja dejavnosti gospodarske javne službe. Tako lahko občina podeli koncesijo za opravljanje lokalne gospodarske javne službe za celotno območje občine ali za del območja občine.

Z besedilom četrtega odstavka 14. člena je določeno, da se za vsa vprašanja, ki se nanašajo na koncesijsko razmerje uporabljajo določbe ZGJS, in sicer:

- za pridobivanje koncesionarjev določila 36., 37. in 38. člena ZGJS;
- za koncesijsko pogodbo določila 39. člena ZGJS;
- za prenehanje koncesijskega razmerja določila 41., 42., 43., 44. in 45. člena ZGJS;
- za prenos koncesije določila 46. in 47. člena ZGJS;
- za obvezno koncesijo določila 48. in 49. člena ZGJS;
- za višjo silo določilo 50. člena ZGJS;
- za odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih določila 51. in 52. člena ZGJS;
- za odgovornost koncedenta za ravnanje koncesionarja določilo 53. člena ZGJS.

Besedilo prvega odstavka 15. člena je oblikovano na podlagi določila 36. člena ZGJS, ki določa, da koncedent pridobiva koncesionarje na podlagi javnega razpisa. Podlaga za javni razpis pa je koncesijski akt, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa. Javni razpis pa se objavi v uradnem glasilu Republike Slovenije torej v Uradnem listu Republike Slovenije. 32., 35. in 36. člen Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/1993, 30/1998, 127/2006-ZJZP, 38/2010-ZUKN, 57/2011), ki določajo, da se s koncesijskim aktom določi predmet in pogoji opravljanja gospodarske javne službe za posamezno koncesijo, da obstaja tudi možnost neposredne podelitve koncesije in da se s koncesijskim aktom lahko določi primere, ko se izbira koncesionarja opravi brez javnega razpisa.

Z besedilom drugega odstavka 15. člena je določena vsebina javnega razpisa. Tako mora javni razpis vsebovati najmanj naslednje elemente:

- predmet koncesije,
- območje, za katero se podeljuje koncesija,
- pogoje za koncesijo,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- pričetek in trajanje koncesije,
- merila za izbiro koncesionarja,
- druge elemente določene s predpisi in koncesijskim aktom.

Z besedilom tretjega odstavka 15. člena je določen rok za prijavo na javni razpis, ki ne sme biti krajši od 30 dni in ne daljši od 60 dni.

Besedilo prvega odstavka 16. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 37. člena ZGJS, ki določa, da o izbiri koncesionarja odloči koncedent z upravno odločbo. Na tem mestu moramo opomniti na določilo 67. člena ZLS, ki v drugem odstavku določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Besedilo drugega odstavka 16. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 67. člena ZLS, ki določa, da o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na drugi stopnji odloča župan, če ni z zakonom drugače določeno.

Z besedilom tretjega odstavka 16. člena je določeno, da koncesijsko pogodbo z izbranim koncesionarjem sklene v imenu občine župan. Navedeno določilo je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 33. člena ZLS, ki določa, da župan predstavlja in zastopa občino. Slednje pomeni, da je župan pristojen za sklepanje aktov poslovanja med katere sodi tudi koncesijska pogodba.

Besedilo prvega odstavka 17. člena je oblikovano na podlagi določila 11. člena ZGJS, ki določa, da strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb opravljajo ustrezne službe ali organi lokalnih skupnosti.

Besedilo drugega odstavka 17. člena je oblikovano na podlagi določila 12. člena ZGJS, ki določa, da so strokovnotehnične, organizacijske in razvojne naloge na področju gospodarskih javnih služb naloge, ki se nanašajo zlasti na:

- razvoj, načrtovanje in pospeševanje gospodarskih javnih služb,
- investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje gospodarskih javnih služb,
- postopke ustanavljanja in organiziranja javnih podjetij, javnih gospodarskih zavodov in režijskih obratov,
- postopke podeljevanja koncesij in izbire koncesionarjev,
- strokovni nadzor nad izvajalci gospodarskih javnih služb,
- financiranje gospodarskih javnih služb,
- določanje pogojev in dajanje soglasij k dovoljenjem za posege v prostor, če ti zadevajo infrastrukturne objekte in naprave gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce gospodarskih javnih služb,
- dajanje predpisanih dovoljenj za priključitev na infrastrukturne objekte in naprave lokalnih gospodarskih javnih služb, če ni to kot javno pooblastilo preneseno na izvajalce lokalnih gospodarskih javnih služb.

Besedilo tretjega odstavka 17. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 12. člena ZGJS, ki določa, da se lahko naloge, ki se nanašajo na razvoj, načrtovanje in pospeševanje gospodarskih javnih služb ter investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti in napravami, potrebnimi za izvajanje gospodarskih javnih služb poverijo za to usposobljeni organizaciji ali podjetju.

Besedilo prvega odstavka 18. člena je oblikovano na podlagi določila 14. člena ZGJS, ki določa, da lokalne skupnosti (občine) ustanovijo telesa za varstvo uporabnikov javnih dobrin, sestavljena

iz njihovih predstavnikov. Navedenega telesa se ustanovijo za posamezno ali za več gospodarskih javnih služb.

Besedilo drugega odstavka 18. člena je oblikovano na podlagi določila drugega odstavka 15. člena ZGJS, ki določa, da se sestava, delovno področje ter podrobnejše pristojnosti in pravice telesa določijo z aktom o njegovi ustanovitvi kjer se določi tudi organ, ki zanj opravlja administrativno strokovna opravila.

Besedilo 19. in 21. člena je oblikovano na podlagi določila prvega odstavka 15. člena ZGJS, ki določa, da komisija daje pripombe in predloge v zvezi z izvajanjem gospodarskih javnih služb pristojnim organom lokalnih skupnosti, ki so jih dolžni o svojih stališčih in ukrepih obvestiti. Podrobnejše pristojnosti komisije in obveznosti lokalne skupnosti se določijo z aktom o ustanovitvi komisije.

Besedilo 20. člena je oblikovano na podlagi določila 16. člena ZGJS, ki določa, da lahko uporabnik od pristojnega organa lokalne skupnosti (občine), v primeru kršitve dolžnosti sklenitve pogodbe s strani izvajalca gospodarske javne službe, zahteva izdajo odločbe, s katero naj ta odloči o njegovi pravici, za katero meni, da je kršena in naloži izvajalcu ustrezno ravnanje.

Besedilo 22. člena je oblikovano na podlagi določil 59., 60., 61., 62., 63., 64. in 65. člena ZGJS. V skladu z navedenimi določili se gospodarske javne službe lahko financirajo na naslednje načine:

- s ceno javnih dobrin; v skladu z določilom 59. člena ZGJS plačujejo uporabniki za uporabo javnih dobrin, ki so glede na posameznega uporabnika ali glede na določljive skupine uporabnikov izmerljive, ceno proizvoda ali storitve, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila. Cene se oblikujejo in določajo na način in po postopku, ki ga določa zakon ali odlok lokalne skupnosti v skladu z zakonom. Cene se lahko diferencirajo po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin ter rednosti njihove uporabe. Cene se lahko tudi subvencionirajo. Z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, se določita tudi višina in vir subvencij. Subvencije pa so lahko diferencirane po kategorijah uporabnikov in količini porabljenih ali nujenih javnih dobrin.
- iz proračunskih sredstev; v skladu z določilom 60. člena ZGJS se iz proračunskih sredstev financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva. V proračunu se zagotavljajo tudi sredstva za subvencije.
- lokalni davek; v skladu z določilom 61. člena ZGJS lahko lokalna skupnost za financiranje lokalnih gospodarskih javnih služb predpiše davek v skladu s predpisi, ki urejajo financiranje javne porabe in nalog lokalnih skupnosti;
- prihodek izvajalca; v skladu z določilom 62. člena ZGJS, se prihodki javnega gospodarskega zavoda, javnega podjetja ali koncesionarja, ki izvirajo iz opravljanja gospodarske javne službe oziroma iz zagotavljanja javnih dobrin, določijo z aktom o ustanovitvi javnega zavoda oziroma javnega podjetja ali s koncesijskim aktom.
- posojila; v skladu z določilom 63. člena ZGJS se lahko infrastrukturni objekti gospodarskih javnih služb financirajo iz sredstev, dobljenih s kratkoročnimi ali dolgoročnimi posojili. Posojila pa najame v skladu z zakonom lokalna skupnost (občina) glede na vrsto gospodarske javne službe.

- tuja vlaganja; v skladu z določilom 64. člena ZGJS se lahko sredstva za investicijsko izgradnjo objektov in naprav, namenjenih za opravljanje gospodarskih javnih služb, pod pogoji, ki jih določa zakon, pridobivajo tudi iz sredstev vlaganj tujih oseb in iz sredstev tujih in mednarodnih posojil.
- z voucherji; v skladu z določilom 65. člena ZGJS lahko lokalne skupnosti (občine) dajejo uporabnikom javnih dobrin bone (voucherje), s katerimi na podlagi lastne izbire plačujejo javne dobrine.

Besedilo 23. člena je oblikovano na podlagi določila 59. člena ZGJS, ki vsebuje določbe glede cene proizvodov in storitev ter možnosti subvencioniranja le-teh.

Besedilo 24. člena je oblikovano na podlagi določila 60. člena ZGJS, ki določa, da se iz proračunskih sredstev financirajo gospodarske javne službe, s katerimi se zagotavljajo javne dobrine, katerih uporabniki niso določljivi ali katerih uporaba ni izmerljiva. V proračunu se zagotavljajo tudi sredstva za subvencije.

Cilj predloga odloka je uskladitev z zakonodajo saj je trenutno veljaven odlok iz leta 1995 že zastarel in pomanjkljiv.

Sprejem odloka bistveno ne spreminja finančnih obveznosti, dodaten strošek bodo samo sejnine za člane Komisije za varstvo uporabnikov javnih dobrin Občine Trnovska vas. Prav tako predlagani odlok ne uvaja nobenih novih administrativnih ovir in postopkov za stranke v primerjavi z dosedanja prakso.

Glede na navedeno predlagam občinskemu svetu Občine Trnovska vas, da predlog obravnava in sprejme.

Alojz BENKO
župan Občine Trnovska vas